View the original article

سیاسی

دادگاه عالی عراق استقرار نیروهای فدرال در مرزهای اقلیم کردستان را مجاز دانست

رادیو فردا

۰۴/آذر/۱۴۰۵

مشعل‌های گاز در میدان‌های نفتی کرکوک عراق

دادگاه عالی فدرال عراق اعلام کرد که دولت مرکزی این کشور اختیار دارد نیروهای نظامی خود را برای تأمین امنیت در تمامی مرزهای بین‌المللی عراق، از جمله مرزهای اقلیم کردستان، مستقر کند.

این تصمیم در میانهٔ اختلافات فزایندهٔ بغداد و اربیل بر سر کنترل میدان‌های نفتی و گذرگاه‌های مرزی اتخاذ شده است.

به گزارش تلویزیون دولتی عراق در روز چهارشنبه چهارم آذر، دادگاه عالی فدرال همچنین تأیید کرد که نهادهای دولت مرکزی می‌توانند بر فعالیت تمامی گذرگاه‌های مرزی، از جمله گذرگاه‌های واقع در اقلیم کردستان، نظارت کنند.

با این حال، بر اساس رأی دادگاه، دولت بغداد موظف است در زمینهٔ مدیریت امور گمرکی با دولت اقلیم کردستان و مقام‌های استان‌ها هماهنگی داشته باشد.

دادگاه همچنین اعلام کرد که وزارت نفت دولت فدرال، اختیار نظارت و حسابرسی میدان‌های نفت و گاز را دارد، اما مسئولیت مدیریت نفت و گاز تولیدشده میان دولت مرکزی، دولت‌های منطقه‌ای و استان‌های تولیدکننده، مشترک است.

بیشتر در این باره:

نیروهای جایگزین دولت عراق وارد منطقه تحت کنترل گروه مورد حمایت ایران شدند

این رأی یک روز پس از آن صادر شد که علی الزیدی، نخست‌وزیر عراق، دستور داد کنترل تمامی گذرگاه‌های مرزی اقلیم کردستان به نهادهای فدرال واگذار شود و وزارت نفت نیز مدیریت میدان‌های نفتی مناطق تحت کنترل نیروهای امنیتی کُرد را در دست بگیرد.

دستور روز سه‌شنبه سوم آذر الزیدی شامل میدان‌های نفتی چهار استان کرکوک، نینوا، دیاله و صلاح‌الدین است و در پی تحقیقات دولت عراق دربارهٔ قاچاق نفت در شرکت دولتی نفت شمال صادر شد.

نخست‌وزیر عراق همچنین خواستار آن شده که صادرات نفت خام و فرآورده‌های نفتی از اقلیم کردستان تنها با مجوز وزارت نفت دولت فدرال انجام شود.

خبرگزاری کُردی روداو روز چهارشنبه چهارم آذر گزارش داد که شورای وزیران اقلیم کردستان عراق در نشستی به ریاست مسرور بارزانی، نخست‌وزیر اقلیم، نسبت به تصمیم‌های بغداد برای در اختیار گرفتن مدیریت میدان‌های نفتی و گذرگاه‌های مرزی ابراز نگرانی شدید کرد.

این شورا در بیانیه‌ای اعلام کرد: «این تصمیم‌ها ناقض قانون اساسی و حقوق قانونی اقلیم کردستان و نشانه‌ای خطرناک از تلاش برای بازگرداندن عراق به نظام متمرکز است.»

مقام‌های اقلیم در عین حال تأکید کردند که با دولت مرکزی برای مبارزه با فساد همکاری می‌کنند و خواستار پایان قاچاق نفت در سراسر عراق هستند.

مسرور بارزانی، نخست‌وزیر اقلیم کردستان، نیز روز سه‌شنبه تصمیم‌های بغداد برای در دست گرفتن کنترل میدان‌های نفتی و گذرگاه‌های مرزی را غیرقابل‌قبول خوانده بود.

تصمیم‌های تازهٔ نخست‌وزیر عراق در شرایطی اتخاذ شده که دولت او هم‌زمان برخورد با شبکه‌های قاچاق نفت و تلاش برای محدود کردن نفوذ گروه‌های مسلح مورد حمایت جمهوری اسلامی را دنبال می‌کند.

قاچاق نفت عراق به ایران برای دور زدن تحریم‌ها

خبرگزاری فرانسه روز چهارشنبه چهارم آذر گزارش داد که بر اساس یک سند اطلاعاتی منتشرشده از سوی خبرگزاری رسمی عراق، نفت خام از میدان‌های نفتی استان‌های کرکوک و سلیمانیه با کامیون‌های نفتکش به ایران قاچاق می‌شده است.

بر اساس این سند، نفت قاچاق‌شده پس از ورود به ایران با نفت خام این کشور مخلوط و سپس برای مصرف داخلی به افغانستان صادر می‌شده است.

در سند اطلاعاتی عراق آمده که هدف از مخلوط کردن نفت دو کشور، کمک به جمهوری اسلامی برای دور زدن تحریم‌ها بوده است.

خبرگزاری فرانسه تأکید کرده که این سند را مشاهده کرده، اما نتوانسته اصالت آن را به‌طور مستقل تأیید کند.

یک منبع امنیتی در بغداد نیز به این خبرگزاری گفت موضع دولت عراق این است که هرگونه قاچاق نفت به ایران یا سایر کشورها باید متوقف شود و امنیت تمامی مرزهای بین‌المللی عراق تأمین شود.

این منبع افزود که اقدامات دولت الزیدی برای مقابله با قاچاق نفت، چه در اقلیم کردستان و چه در سایر مناطق عراق، مورد حمایت آمریکاست.

آمریکا پیش‌تر نیز شماری از افراد و شرکت‌های عراقی را به دلیل مشارکت در مخلوط کردن نفت عراق و ایران برای دور زدن تحریم‌های تهران هدف تحریم قرار داده است.

سند اطلاعاتی عراق همچنین از مسیر دیگری برای قاچاق نفت از گذرگاه‌های مرزی به ترکیه خبر می‌دهد، هرچند مشخص نیست این کشور مقصد نهایی محموله‌ها بوده است.

یک مقام پیشین وزارت نفت عراق نیز به خبرگزاری فرانسه گفت اقلیم کردستان سال‌ها علاوه بر خط لوله، مقادیر زیادی نفت را با کامیون‌های نفتکش به ترکیه صادر کرده و از گذرگاه‌های غیرقانونی این منطقه برای قاچاق نفت به کشورهای همسایه، از جمله ایران، استفاده شده است.

بیشتر در این باره:

نخست‌وزیر عراق ۹ مقام دولتی را در پی «قاچاق نفت» توسط گروه مورد حمایت ایران برکنارکرد

اهمیت میدان‌های نفتی و مسیرهای صادرات عراق

اختلاف میان بغداد و اربیل بر سر مالکیت و مدیریت منابع نفتی، درآمدهای صادراتی و اختیارات دولت اقلیم کردستان سابقه‌ای طولانی دارد.

دولت مرکزی عراق تأکید دارد که صادرات نفت این کشور باید از طریق شرکت دولتی بازاریابی نفت، سومو، انجام شود، اما اقلیم کردستان سال‌ها نفت خود را به‌طور مستقل از طریق خط لوله‌ای به بندر جیهان ترکیه صادر می‌کرد.

این اختلاف در سال ۲۰۲۳ به توقف انتقال روزانهٔ حدود ۴۵۰ هزار بشکه نفت از این مسیر منجر شد. صادرات نفت از خط لولهٔ اقلیم کردستان به ترکیه سرانجام در سپتامبر ۲۰۲۵ و پس از بیش از دو سال وقفه، بر اساس توافقی موقت از سر گرفته شد.

اهمیت کنترل منابع و مسیرهای صادرات نفت در شرایط کنونی افزایش یافته است؛ زیرا عراق بیش از ۹۰ درصد درآمد دولت خود را از فروش نفت تأمین می‌کند.

پس از محدود شدن شدید عبور نفتکش‌ها از تنگهٔ هرمز در جریان جنگ آمریکا و اسرائیل با ایران، بغداد تلاش کرده است استفاده از مسیرهای جایگزین صادرات نفت از شمال کشور به ترکیه را گسترش دهد.

وزیر نفت عراق روز ۲۶ آبان اعلام کرد که انتقال نفت از مسیر بازسازی‌شدهٔ کرکوک به ترکیه با ظرفیت روزانهٔ ۱۲۰ هزار بشکه آغاز شده و قرار است این میزان به‌تدریج به ۵۰۰ هزار بشکه افزایش یابد.

هم‌زمان، کاهش شدید صادرات نفت ایران بر اثر محاصرهٔ دریایی آمریکا، فرصت تازه‌ای برای افزایش فروش نفت عراق در بازار چین فراهم کرده است.

بر اساس گزارش بلومبرگ که ۲۵ آبان منتشر شد، شرکت سوئیسی مرکوریا طی هفته‌های پیش از آن تا ۲۰ میلیون بشکه نفت عراق را به دست‌کم هشت پالایشگاه مستقل چینی فروخته بود؛ پالایشگاه‌هایی که پیش‌تر بخش قابل‌توجهی از نفت مورد نیاز خود را از ایران تأمین می‌کردند.

کرکوک، یکی از مهم‌ترین مناطق نفت‌خیز عراق، از جمله مناطق مورد اختلاف بغداد و اربیل است. نیروهای کُرد در سال ۲۰۱۴ کنترل بخش‌هایی از این استان را به دست گرفتند، اما نیروهای دولت مرکزی پس از همه‌پرسی استقلال اقلیم کردستان در سال ۲۰۱۷ بار دیگر کنترل آن را در دست گرفتند.

نخست‌وزیر عراق که از زمان به قدرت رسیدن در سال جاری روابط نزدیکی با آمریکا برقرار کرده، اکنون با گسترش اقدامات خود برای کنترل منابع نفتی و گذرگاه‌های مرزی، با مخالفت مقام‌های اقلیم کردستان نیز روبه‌رو شده است.

به گزارش رویترز، تلاش‌های دولت الزیدی برای گسترش اقتدار دولت مرکزی، منافع دو گروه قدرتمند را که طی دهه‌های گذشته در برابر کنترل بغداد مقاومت کرده‌اند، تحت تأثیر قرار می‌دهد: گروه‌های مسلح نزدیک به جمهوری اسلامی و رهبران اقلیم کردستان.

این مطلب بخشی از:

جهان | سیاسی | بایگانی | گزارش‌های خبری

© ۲۰۲۶ تمام حقوق این وب‌سایت، بر اساس مقررات کپی‌رایت، برای رادیو فردا محفوظ است.